

MATKARAPORTTI

Työryhmä/komissio	CTIF – Tunnel Fires Working Group
Raportoi	Joonatan Suosalo, palomestari Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Kokousajankohta ja –paikka	12–14.11 – Praha, Tšekki

Tunnelipalotyöryhmä on verrattain uusi CTIF:n työryhmä. Ryhmän toiminta keskeytyi pääosin koronan myötä. Toimintaa on käynnistetty vuodesta 2024 alkaen uudestaan. Nyt marraskuussa 2025 ryhmä kokoontui kasvotusten ensimmäisen kerran Prahassa.

Kokous alkoi Tšekin edustajien tarjoamalla illallisella. Illallisen aikana ryhmän jäsenet pääsivät tutustumaan toisiinsa. Varsinainen kokous alkoi torstaina 13.11 Tšekin pelastustoimen tiloissa. Kokoukseen osallistui edustajia Suomen lisäksi Tšekeistä, Sveitsistä, Itävalasta, Bulgariasta, Ranskasta, Saksasta ja Kreikasta. Pääosin osallistujat olivat ensimmäistä kertaa ryhmäkokoontumisessa. Edustajat olivat pääsääntöisesti pelastustoimen palveluksesta – Sveitsin edustaja työskenteli sveitsiläisessä tunnelipaloihin erikoistuneessa koulutuskeskuksessa.

Kuva 1: Ryhmä tutustumassa prahalaiseen tieliikennetunneliin

Kokouksen varsinainen pääkohta oli ryhmäytyä ja valita työryhmälle puheenjohtaja. Pitkän hiljaiselon jälkeen tarkoitus oli saada toiminta aktiivisemmin käyntiin. Itse kokouksen asialistalla oli kunkin työryhmäläisen vapaamuotoinen esitys valitsemaansa aiheesta. Oma luentoni käsitteli Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen varautumista maanalaisten tilojen ja tunnelien onnettomuuksiin. Liitteenä kokouksen ohjelma, josta käy ilmi luentojen aiheet ja pitäjät.

Kuva 2: Tutustuminen prahalaiseen tieliikennetunneliin

Sveitsin edustaja aloitti kokouksen luennollaan edustamastaan organisaatiosta IFA (International Fire Academy) ja siitä kuinka sveitsiläiset ovat ratkaisseet tunnelien erilaisia paloturvallisuushaasteita – erityisesti koulutusnäkökulmasta. Koulutuskeskus on ollut toiminnassa vuodesta 2009 asti ja se on saanut alkurahoituksen valtiolta, mutta muutoin se on täysin ulkopuolisesta rahoituksesta riippumaton. Tulot muodostuvat erityisesti ulkomaalaisten palomiesten kouluttamisesta. IFA:n koulutuskeskus on erittäin moderni ja he ovat kehittäneet paljon tunnelien (maantie- ja rautatietunnelien) sammutus- ja pelastustoiminnan taktiikoita. Suomesta käsin koulutuskeskuksen hyödyntäminen on kustannusnäkökulmasta melkein mahdotonta, mutta erityisesti johtamiseen ja koulutukseen liittyviä oppeja sieltä olisi mahdollista saada jollekin erikseen määritellylle ryhmälle.

Itävallan edustaja kertoi työstä yhtenäistää maantietunnelien pelastuslaitoksen toimintaohjeita (Incident Response Plan). Tavoitteena oli luoda pohja kohdekuville ja toimintaohjeille ja yhtenäistää näitä kansallisella tasolla.

Tšekkiläiset pitivät kolme eri luentoa tunnelien paloturvallisuussuunnittelusta. Ensimmäinen luento koski palon ja savun leviämismallinnusten vaikutusta tunnelien suunnitteluun. Toinen luento puolestaan koski rautatietunnelien paloturvallisuusvaatimuksia ja riskienarviointiprosessia. Kolmas luento käsitteli palotehojen ja mallinnusten vaikutusta operatiivisiin taktiikoihin.

Kreikan edustaja piti luennon Kreikan varautumisesta tunnelionnettomuuksiin ja niissä vaadittavasta viranomaisyhteistyöstä. Lisäksi luennossa käsiteltiin tunneleissa järjestettäviä pelastusharjoituksia ja niiden järjestelyjä.

Ranskan edustajan luento käsitteli maantie- ja rautatietunneleiden kriittisyystason määrittelyä ja muutoinkin paikallisen pelastustoimen varautumista tunnelionnettomuuksiin. Ranskalaiset määrittelevät eri tunneleille oman riskiluvun eri parametrien perusteella ja tämä vaikuttaa pelastustoimen varautumistasoon suhteessa eri tunneleihin.

Viimeinen luento oli Saksan edustajan luento yhden osavaltion tunneliverkosta ja varautumisesta eri onnettomuustyyppeihin. Luento keskittyi erityisesti koulutukseen ja harjoitteluun tunneliverkossa.

Perjantai 14.11 oli varattu tunnelitutustumiselle ja kokouksen yhteenvedolle. Aamupäivän aikana tutustuimme Prahan tieliikennetunneleihin ja paikalliseen tunnelin liikenteenohjauskeskukseen.

Kokouksen asialista oli siis aika laaja ja hieman sekalainen. Tämä johtui siitä, että luentojen aiheita ei etukäteen ohjattu mitenkään. Toivottavasti tämä tulee jatkossa hieman muuttumaan.

Kokouksessa ei siis varsinaisesti tehty päätöksiä tai muutoinkaan suunniteltu tulevaa. Työryhmälle äänestettiin uusi puheenjohtaja, joka on Michael Halwachs Itävaltasta. Hänen johdollansa työryhmän on tarkoitus aktivoitua ja aloittaa hieman säännöllisempi kokoontuminen ja toiminta.

Vaikka kokouksessa ei varsinaisesti päätetty mitään – oli se hyvä tutustuminen uudehkolle työryhmälle. Tämän pohjalta esimerkiksi tulevien Teams-kokousten järjestäminen on luontevampaa. Päivien aikana käytiin useita hyviä keskusteluja esimerkiksi koulutuksesta, kalustosta ja uusista käyttövoimista tunneleissa. Kokous oli siis hyvä mahdollisuus verkostoitua eurooppalaisten kollegoiden kanssa ja vaihtaa ajatuksia eri teemoista. Kaikista keskusteluista kävi hyvin ilmi, että maasta riippumatta ongelmat ja haasteet ovat hyvin samankaltaisia pelastustoimelle.

Keskeisenä suosituksena kansalliselle komitealle on pyrkiä aktiivisesti seuraamaan uusien käyttövoimien aiheuttamia riskejä ja pyrkiä huomioimaan näitä pelastustoimen varautumisessa sekä tunnelien kokonaissuunnittelussa. Erityisesti suurten sähkökäyttöisten kuorma-autojen

lisääntyminen tulee aiheuttamaan haasteita. Myös vedyn käyttö tieliikenteessä aiheuttaa suuria muutoksia pelastustoimen varautumiseen.

Seuraava kokousajankohta ja -paikka jäi vielä avoimeksi. Todennäköisesti seuraava kokoontuminen on ensi vuoden syksyllä, mutta ennen tätä pyritään järjestämään muutama Teams-palaveri. Eli toivon mukaan ryhmän toiminta käynnistyy tästä uudelleen hieman aktiivisempana. Työryhmälle on luotu oma Teams-kanava, johon ryhmäläiset voivat jakaa materiaalia (ml. omat luentomateriaalinsa).

Helsingissä 19.11.2025

Joonatan Suosalo